

60.008/X

MTI

Szerkeszti a Belföldi Főszerkesztőség
Kiadja az MTI / Budapest I., Fém u. 5-7. 1426 Budapest / Pf.3. Tel.: 756-722 Telex: 22-4371

Belföldi hírek

budapest, 1987. október 18. bel vasárnap

sb0001 4 150 mtib1001

biotechnológiai eljárások a növénynevelésben /1. rész/

1987. október 18. - az országos műszaki fejlesztési bizottság fehérje- és biotechnológiai irodájában a napokban összegezték a növényneveléssel és növényvédelemmel kapcsolatos biotechnológiai kutatási eredményeket. az 1990-ig szóló országos közép- és fejlesztési terv biotechnológiai programja végrehajtásának két esztendő alatt elért eredményeiről 10 kutatóintézet szakemberei számoltak be. a magyar tudományos akadémia, a mezőgazdasági és élelmiszerügyi minisztérium kutatóintézetei, valamint a vállalatok kutatócsoportjai három területen értek el jelentős eredményeket. a növényi sejt- és szövettenyésztés technológiáinak kidolgozásával megoldották több gazdasági növény vírusmentesítését, új növényfajtákat állítottak elő, s továbbfejlesztették a mikroszaporítási eljárásokat.

az mta szegedi biológiai központja valamint a meriklón gt szakemberei sikeres kísérleteket folytattak egyes burgonyafajták vírusmentesítésére. a régi magyar fajták közül a gűlbaba és a somogyi kifli elnevezésű burgonyát sejt- és szövettenyésztéssel ellenállóvá tették egyes kórokozókkal szemben. a kutatók biotechnológiai módszerekkel olyan mikroszaporítási eljárást fejlesztettek ki, amellyel a hagyományos fajtanemesítéshez szükséges 5-15 éves időtartamot ötödrészére csökkentették. az eljárást szabadalmaztatták, s a licencet már eddig több külföldi cég megvásárolta.

Ba

a kutatási eredmények gyakorlati bevezetésére a meriklón gt szakmai irányításával két év alatt 10 biotechnológiai termelő laboratórium létesült az országban, ennek eredményeként ebben az esztendőben már annyi vetőburgonyát állítottak elő, ami megfelel a hazai szükséglet felének.

a gabonafélék közül a buza nemesítésében értek el kiemelkedő tudományos eredményt a szegedi gabonakutató és az mta martonvásári kutató intézetének szakemberei, kidolgozták azt a módszert, amelynek alkalmazásával virágporból az eredeti növényvel genetikailag azonos ikernövényeket lehet nevelni, ez azért jelentős, mert a legjobb hozamu fajták kedvező tulajdonságait át lehet örökíteni.

a gépi betakarítást időnként nehezíti az, hogy az árpa megdől, a kutatók ezért olyan árpa kitenyésztését tűzték ki célul, amelynek a szára a hagyományos fajtákénál erősebb, a szegedi szakemberek a feladatot úgy oldották meg, hogy az erősebb száru búzából és a kevésbé szilárd árpából hibridnövényt állítottak elő, a kedvező tulajdonságu hibridnövény nagyüzemi termelésbe vonása a következő években várható. /folyt. köv./

til/sl/il sr
09.00 181087 2559

--

sb0002 4 150 mtib1002

biotechnológiai eljárások a növénynemesítésben /2. rész/

a zöldségfélék közül a paradicsompaprika nemesítését oldották meg a kutatók, szinte állandóan eladási és tárolási nehézségeket okozott, hogy az érett paprikafejek megpenészesedtek, a szakemberek génátviteli módszerrel egynegyedére csökkentették a növény penészesedését, az ugyancsak kifejlesztett mikroszaporítási eljárás eredményeként az idén már országszerte az új paradicsompaprika-fajtát termesztették a mezőgazdasági nagyüzemek, ebben az évben makón biotechnológiai laboratórium alakult makóklón néven, amelynek munkatársai már megkezdték a kutatásokat a fokhagyma és a vöröshagyma virusmentesítésére.

a növényvédelemi kutatások közül nemzetközileg is kiemelkedő jelentőségű a rovarevő fonálféreg szaporítási eljárásának kidolgozása, ezek az apró férgek megeszik a hasznos növényeket veszélyeztető rovarokat, s ha élelmük elfogy, maguk is elpusztulnak, a szakemberek a kísérletek eredményeként olyan táptalaj receptjét

állítottak össze, amelyben a fonálféreg nagy mennyiségben és olcsón szaporíthatók, az eljárás gyakorlati alkalmazása környezetvédelmi szempontból is hasznos, mert így kevesebb vegyszert kell az élővilágba juttatni, a meriklón gt a fonálféreg szaporítási technológiát szabadalmaztatta, s máris több külföldi cég érdeklődött a licenc megvásárlásának lehetőségéről. /mti/

til/sl/il sr
09.00 181087 1385

--

sb0003 4 150 mtib1003

verseny a burgonyáért szabolcsban

1987. október 18. - előre látott, ám arányaiban mégis minden várakozást felülmúló fordulatot hozott az idei ősz a szabolcsi burgonyatermesztőknek, most a kereskedők versenyeznek értük, pontosabban a krumpliért, az ország minden részéről érkező felvásárlók egymás árait licitálnak, ugyanis az utóbbi évtizedben már-már állandósult értékesítési gondok miatt a nagyüzemek csaknem egyszerre, sorozatban hagytak fel a növény termesztésével, a két-háromezer hektárral - ötezer alá - csökkent területen is megtizedelte a termést a kedvezőtlen, aszályos időjárás.

a gyökeres változás szokatlan gondokat okoz a hajdani csaknem egyedüli felvásárlónak, a megyei zöldségt vállalatnak is, a tavalyi több tízezer tonnás termékfelesleggel szemben a raktárakban lévő készlet alig haladja meg a hatvan vagon, ez a mennyiség töredéke a leszerződött hétszáz vagonnak, s még a megyebeli lakosság 250 vagonnyira becsült ellátásához sem elég, a felmérések szerint a termő terület, illetve az átlagtermés megcsappanása még nem ok ilyen nagymértékű hiányra; emögött indokolatlan, föltehetően üzérkedési céllal szított felvásárlási láz húzódik meg.

a zöldségt a tavalyihoz képest duplájára emelt - különként nyolc forintot meghaladó - árait éppen ezért tovább már nem kívánja növelni, más módon igyekszik a termelőket a szerződés teljesítésére ösztönözni, meghirdette: a jövőben, amikor az idei kereslet hatására bizonyára ismét dömping lesz, csak azzal köt értékesítési szerződést, garantálva a biztos átvételt, aki most megbízható partnere volt, ugyanakkor a közeljövőben tizenkét termelőszövetkezettel összefogva nyíregyházán és baktalórántházán

Pa

gazdasági társulást alakított, a két társulás burgonyatermesztő tagjai a megyei szükségletek fedezésére a zöldségnek adják át terményüket, ezért ugyan pillanatnyilag kevesebb árat kapnak, mint más kereskedőtől, viszont tavasszal osztoznak a vállalattal az elért nyereségen, s a következő években is számíthatnak a zöldségre, mint biztos vevőre. /mti/

ács/az/11 sr
09.01 181087 2047

--

sb0004 4 150 mtib1004

rekonstrukció veszprém történelmi városrészében

1987. október 18. - veszprémben az idegenforgalmi szezon befejeztével kettőzött ütemben folytatják a történelmi városrész épületeinek rekonstrukcióját, a felújítási munkák során az utóbbi években korszerűsítették a kossuth utca régi épületsorát - amely elválasztja az új centrumot a történelmi városmagtól -, pontosabban most fejezik be az utolsó épület, az árkádos ház helyreállítását, az itt kialakított sétálóutca egyszersmind bevásárló negyed: a tatarozott épületek hangulatos udvaraiban kisebb-nagyobb boltok és kézműves műhelyek kaptak helyet.

az ezután következő munka a várba vezető rákóczi utca régi épületeinek renoválása, itt már korábban megkezdődött a város egyik legszebb műemlékének, a pósa-háznak a tatarozása, hasonló munka folyik a várban is, ahol tucatnyi épület felújítása után megkezdtek egy újabb, a székesegyház és a püspöki palota között álló műemlékház rekonstrukcióját, hozzáláttak a negyedben a közművek elhelyezésére készülő alagút építéséhez is; az év végéig - mintegy huszmillió forintos beruházással - 200 méteres alagútszakaszt mélyítenek a váron átvezető tolbuhin utca sziklás talajába. /mti/

szé/az/11 sr
09.01 181087 1206

--

sb0005 4 130 mtib1005

korszerűsítik a keszthelyi helikon hotelt

1987. október 18. - befejező szakaszához érkezett a keszthelyi helikon hotel felújítása, a negyedik éve tartó rekonstrukció mintegy 150 millió forintot fordít a danubius szálloda és gyógyüdülő vállalat, az idén az ajtók és ablakok mellett kicserélték a személy-, illetve teherlifteket és teljesen felújították az eszpresszót, a szálloda 7. és 8. szintjének téliesítése után beszerelték a központi fűtést az ugynevezett nyári szárnyba is, így már mind a 240 szobában meleget adnak télen a radiátorok.

jelenleg a főbejárati lépcsőket hozzák rendbe, a porta előtt szélfogókat alakítanak ki, s renoválják az átjáró- s függőfolyosókat, a belső udvar befedéséhez szintén hozzáláttak, a további teendők között még a konyha, az étterem és a különböző értékesítő helyek korszerűsítése szerepel.

a munkálatok a tervek szerint a következő idegenforgalmi főidény nyitányára fejeződnek be. /mti/

tas/kné/az/11 sr
09.02 181087 0968

--

sb0006 4 160 mtib1006 /közönségszolgálat/

tárgytervezési pályázat

1987. október 18. - a karácsonyi ünnephez kapcsolódó tárgyak tervezésére hirdet pályázatot képző- és iparművészek számára az iparművészeti múzeum, a magyar nemzeti galéria, a néprajzi múzeum és a design center.

a pályázat célja, hogy a művészek a tárgyak hagyományos körének, mondanivalójának - karácsonyi szokások, ünnepi étkezés, ajándécsomagolás - újrafogalmazásával és új javaslatokkal - a feledésbe merült szokások felújításával, új anyagok bevezetésével - segítsék a családi ünnep megszépítését, tárgykulturájának színvonal-emelését.

a pályázatra a művészeti alap képzőművészeti szakosztálya és a fiatal iparművészek stúdiója tagjai jelentkezhetnek, jellegű munkákkal: ötlet-, illetve vázlattervekkel, makettekkel, a bíráló bizottság elnöke miklós pál művészettörténész, tagjai pedig a meghirdető intézmények munkatársai.

R

a pályamunkák beadási határideje november 25.

az iparművészeti múzeum minden beérkezett pályaművet kiállít 1987. december 4-től 1988. január 6-ig. az eredményhirdetés december 11-én lesz. a kiállítás időtartama alatt a közönségdíjra a látogatók szavaznak; e díjat 1988. január 6-án adják át. /mti/

kp/ka/km/ll sr
09.03 181087 1203

-.-

sb0007 4 130 mtib1007

kétszáz éves iskola

1987. október 18. - fennállásának 200. évfordulóját ünnepli budapesten az 1. kerületi krisztina téri általános iskola. a jubileumról vasárnap ünnepi rendezvényen emlékeztek meg a tanintézet volt és jelenlegi tanárai, diákjai a vigszínházban. az évforduló alkalmából rendezett eseménysorozat a jövő héten folytatódik. /mti/

se kö bc
10.32 181087 0365

-.-

sb0008 4 130 mtib1008

üdvözlő távirat

1987. október 18. - a magyar szocialista munkáspárt központi bizottsága táviratban üdvözölte az afganisztáni népi demokratikus párt központi bizottságát a párt most megnyitott 2. országos konferenciája alkalmából. /mti/

gg kö bc
11.18 181087 0257

-.-

sb0009 4 160 mtib1009

népzeneészek, dalosok találkozója kiskőrösön

1987. október 18. - kiskőrösön szombaton és vasárnap területi bemutatót tartottak szövetkezeti pávakörök és népzenei együttesek. a találkozón 38 népdalkör és népzenei együttes mutatkozott be a helyi művelődési központ színpadán. a citerásokon kívül nagy sikert aratott a csepeli munkás áfész szájharmónika-zenekara. külön értékelte a zsűri, hogy a páva- és a népdalkörök ismét számos elfelejtett népdalt ujitottak fel, s tűztek műsorukra. /mti/

lász/kö bc
11.23 181087 0514

-.-

sb0010 4 130 mtib1010

szemorvosok tudományos ülése

1987. október 18. - szombathelyen, a megyei ifjusági és művelődési központban szombaton befejeződött a magyar szemorvos társaság kétnapos vándorgyűlése. a tudományos ülésen - amelyen a szomszédos ausztriából is részt vettek szakemberek - száznál több előadás, poszterbemutató foglalkozott a szemorvoslás aktuális kérdéseivel.

az előadásokban többek között a szürkehályog-műtétekkel, a miyanyag szemlencse-beültetéssel, a cukorbetegség által okozott szemészeti elváltozások kezelésével, valamint a gyermekszemészet egyes problémáival foglalkoztak. szóltak arról, hogy napjainkban az orvostudományban a genetikai és az immunológiai kutatásoktól várható a legnagyobb előrehaladás, s e tekintetben a szemészet is érdekelt. a szembetegségek ma sem gyakoribbak, mint évtizedekkel ezelőtt voltak, de a szemorvoslás jelentősen változott, fejlődött: számottevően javultak például technikai feltételei. ma az előforduló szembetegségek 50-60 százalékát műtéti uton kell megoldani, s ehhez olyan technikai háttérre van szükség, amely jelentősen megkönnyíti a beavatkozásokat. /mti/

lér/kö bc
12.56 181087 1127

Ra

-.-

sb0011 4 160 mtib1011

kiállítás restaurátorok munkáiból

1987. október 18. - restaurátorok mestermunkáiból kiállítás nyílt vasárnap a szegedi múzeum előcsarnokában. a tárlaton többek között bemutatnak olyan cserépedényeket, amelyeket ásatásoknál előkerült több ezer töredékből formáltak újjá a restaurátorok. látható például a gorzai újkőkori telep feltárásánál megtalált, csaknem ötezer éves, egy méter magas hombár. ennek a gabonatarló edénynek mindössze egyharmada került felszínre, s eredeti alakjában voltak képesek újraformálni az ügyeskezü mesterek. kiállítottak késő gótikus miseruhákat, népvándorláskori üveg poharakat, övdíszeket, régi néprajzi tárgyakat, köztük tulipános menyasszonyi ládákat is. a kiállítás, amely fényképeken is szemlélteti a restaurálás munkafolyamatait, egy hónapig lesz nyitva. /mti/

dén/d kö bc
13.09 181087 0819

-.-

sb0012 4 130 mtib1012

befejeződött a jogásztanácskozás síófokon

1987. október 18. - síófokon vasárnap záróüléssel ért véget az a háromnapos jogásztanácskozás, amelyet a minisztertanács által elfogadott munkaprogram fő törekvéseivel összefüggésben a jogpolitika időszerű kérdéseinek megvitatására szervezett a magyar jogász szövetség vállalati jogász tagozata. dr. kun lászló igazságügyi miniszterhelyettes elnökölt a munkaértekezlet záró ülésén, amelyen dr. török istván, a jogász szövetség vállalati jogász tagozatának elnöke tartott előadást a jogtanácsosi kar helyzetéről és érdekvédelméről.

a jogásztalálkozó után dr. nagy lászló egyetemi tanár, a magyar jogász szövetség főtitkára az mti tudósítójának kérésére összegezte a síófoki értekezlet munkáját. a tanácskozáson foglalkoztak azzal, mit kell tenniük a vállalati szervezetben működő jogászoknak azért, hogy a kormány munkaprogramját minél eredményesebben támogathassák a gazdálkodás területén. fontos követelmény most a gazdasági élet diktálta jogi feladatok megoldásában, hogy elméleti tudásukat illetően, és gyakorlati tevékenységükhöz naprakész tájékozottsággal rendelkezzenek a gazdasági jogászok. ehhez mindenekelőtt öntevékenységre van szükség, ugyanakkor arra is, hogy a gazdasági vezetők - miként erről több előadásban is szó esett - tekintsék egyenrangú partnerüknek a vállalatnál dolgozó jogászt, hiszen mindegyikük szándéka ugyanaz: legyen eredményesebb a gazdálkodás, minden tekintetben megfelelően alakuljon a vállalati működés.

Ra

elmondta azt is a főtitkár, hogy az eddiginél nagyobb szerepet - és ezzel összefüggésben megfelelő eszközöket is - szükséges biztosítani a vállalati jogászoknak. el kell háritani azokat az akadályokat, amelyek régóta nehezítik a jogtanácsosok vezetőként való működését. ehhez természetesen szükség van szaktudásuk növelésére, ugyanakkor felelősségük fokozására is a vállalati szervezetben. a jogásztanácskozáson bebizonyosodott - hangsúlyozta a főtitkár -, hogy az új feladatok, a nagyobb felelősség vállalására a jogásztársadalom kész, ugyanakkor várja is, hogy az eddiginél érdemibb munkát végezhesen a kibontakozásért, amelynek a megvalósításában elsősorban maguknak a gazdálkodó szervezeteknek van fontos szerepük. /mti/

t of/kö bc
13.22 181087 2242

-.-

sb0013 4 130 mtib1013

megtalálták az eltűnt kislányt

1987. október 18. - vasárnap megtalálták szabó nikoletta 4 éves kislányt, aki szombaton délután 17 óra körül eltűnt szülei xv. kerületi, régifóti uti lakásáról. a szülők bejelentése alapján a rendőrség egész éjszaka, és vasárnap a reggeli órákban is kereste a gyermeket.

a rádióban, illetve a televízióban elhangzott felhívás alapján, amelyben a lakosság segítségét kérték, jelentkezett mészáros jánosné budapesti lakos, aki megtalálta az eltűnt gyermeket. elmondásából kiderült: a kislány szombaton 21 óra körül mészárosné újpesti lakása előtt tartózkodott. az asszony az egyedül lévő kislányt megvacsoráztatta, lefektette, majd reggel értesítette a rendőrséget, így a gyermek visszakerült szüleihez. a kislány egészséges. /mti/

bi/kö bc
13.30 181087 0790

Ra

-.-

sb0014 4 150 mtib1014 /közönségszolgálat/

időjárás-jelentés - többnyire felhős, párás idő

1987. október 18. - a központi meteorológiai intézet jelenti:

nyugat-európa időjárását gyors mozgású ciklonok határozzák meg. ezek délnyugatról északkelet felé haladnak, ezért a szárazföld középső részét nem éri el. vasárnap délelőtt elsősorban a brit-szigeteken, valamint a skandináv-félsziget nyugati részén volt szeles, csapadékos az idő, de egy gyengülőben lévő időjárási front hatására európa középső harmadán is többfelé erősen felhős, esős idő volt. a kontinens keleti részén viszont változatlanul anticiklon található, ezért csendes időjárás uralkodik. mivel a kárpát-medencén át húzódó időjárási front csak lassan oszlik föl, időjárásunk jellegében hétfő estig nem valószínű változás.

hazánkban szombaton is folytatódott az enyhe idő. az ország középső harmadában többnyire erősen felhős volt az ég, másutt viszont több-kevesebb ideig sütött a nap. a hőmérséklet csúcértéke 17 és 23 fok között alakult. napközben csak egy-két helyen, éjszaka viszont a nyugati országrészben már többfelé volt kisebb eső, záporosó. a vasárnap reggel 7 óráig lehullott csapadék mennyisége csapadéknym és 10 mm között alakult. hajnalban néhol köd képződött. a legalacsonyabb éjszakai hőmérséklet keleten 5 és 9, másutt 10 és 14 fok között volt. vasárnap délelőtt a nyugati országrészben borult, esős idő volt, helyenként erős északi széllel. a hőmérséklet 11 órakor a nyugat-dunántulon mindössze 11 és 14 fok között alakult. másutt változóan felhős volt az ég, több-kevesebb ideig a nap is sütött, ezért 15-19 fokig melegedett föl a levegő.

budapest belterületén szombaton a hőmérséklet napi középértéke 15,2 fok volt, ez 4,7 fokkal magasabb, mint a sokéves átlag.

vasárnap 12 órakor budapestben 17 fokot mértek, a tengerszintre átszámított légnyomás 1018 hpa, gyengén süllyed.

várható időjárás hétfő estig:

a dunántulon eleinte még borult idő lesz ismétlődő esővel. hétfőn azonban megszűnik a tartós eső, és fölszakadozik a felhőzet. az ország keleti felén ugyanakkor erős felhősödés, valamint kisebb záporosó várható. a dunántulon is mérséklődik lassan az erős északi szél. hajnalban és délelőtt többfelé lehet köd.

a legalacsonyabb éjszakai hőmérséklet 7 és 12, a legmagasabb nappali hőmérséklet hétfőn 13 és 18 fok között lesz.

várható időjárás budapestben hétfő reggelig:

többnyire felhős idő lesz, esetleg kisebb esővel. gyöngye marad a szél. a hőmérséklet késő este 14, hétfő hajnalban 10 fok körül várható.

a duna budapestnél 142 cm, hőmérséklete 13.0 fok. /mti/ kö bc
13.43 181087 2708

--

sb0015 4 150 mtib1015

a borsodi bányászok hétfői munkája

1987. október 18. - a lakosság téli szénigényének kielégítésére törekedve szombaton és vasárnap is dolgoztak a borsodi szénmedence bányászai. a hat nagy teljesítményű aknába azok is leszálltak, akik szabadnaposak lettek volna, s teljes kapacitással teremtek a vadnai külfejtésen is, nyolcezer borsodi bányász három műszakban összesen 10 ezer 340 tonna szenet küldött a felszínre szombaton. vasárnap kétezer borsodi bányász dolgozott szabadnapján. a szeles-aknai, a mákvölgyi és a putnoki bányászok pihenőnapjukon több mint háromezer tonna szenet küldtek a felszínre. mindkét napon működött a berentei központi szénosztályozó is.

a borsodi bányászok hétfői teljesítménye jóval meghaladja a 13 ezer tonnát. ez a mennyiség hétköznapi teljesítménynek is megfelel. a felszínre küldött szenet irányvonatokkal azonnal utnak is indították, elsősorban a kelet-magyarországi és az alföldi tüzip-telepekre. /mti/

tre/kö bc
13.52 181087 0970

R

--

sb0016 4 160 mtib1016

„természetesen-egészségesen,, - hét debrecenben

1987. október 18. - debrecenben utcai futással fejeződött be vasárnap az ifjusági és sportszervezetek által október 12. és 18. között megrendezett „természetesen-egészségesen,, - hét programja. a vasárnapi futás győztesei - korosztályonként - egy-egy sült pulykát kaptak ajándékba.

az egyhetes programban több mint 50 rendezvényt tartottak. előadások hangzottak el az egészséges életmódról, kiállításon mutatták be az ezzel kapcsolatosan megjelent szakkönyveket, s a fiatalok sportversenyeken, játékokon, kirándulásokon vettek részt. csaknem minden középiskolából neveztek a diákok a háromnapos „oxigén,, turára. az egyetemisták részére váltófutást, csoportos kirándulást szerveztek, s a legfiatalabbak szüleikkel vettek részt a sportprogramokban. /mti/

szü/kö bc
14.18 181087 0830

--

sb0017 4 160 mtib1017

pénztörténeti kiállítás mosonmagyaróváron

1987. október 18. - pénztörténeti kiállítás nyílt vasárnap mosonmagyaróváron a városi művelődési központban. a tárlat anyagát a helyi éremgyűjtők kollekciónak válogatták össze. a bemutatott több mint száz fémérem képet ad a magyar pénznemek koronkénti változásairól napjainkig. a kiállítás legrégebbi darabjai i. istván király korából származó ezüst dénárok. az érdeklődők elé tárnak a xvi. századból való aprópénzeket: garasokat, krajcárokat, továbbá ii. rákóczi ferenc korabeli réz polturákat, libertásokat. a kiállításon látható egy hamisítvány is, amely mária terézia uralkodása idején készült, s a korabeli tallérnak szinte tökéletes mása.

a tárlathoz kapcsolódva cserenapot rendeztek, amelyen dunántúli, fővárosi és helyi gyűjtők gyarapították kollekciónkat. /mti/

mzs/kö bc
14.22 181087 0844

Pa

--

sb0018 4 160 mtib1018

átadták a győri tanítóképző főiskola új épületét /1. rész/

1987. október 18. - vasárnap avatták fel a győri apáczai csere jános tanítóképző főiskola új épületét. az oktatási intézményt a műemléki belváros egy múlt századi épületében alakították ki. az egykori királyi jogakadémia épületét - amely mindig is az oktatás szolgálatában állt, falai között működött főreáliskola, állami polgári leányiskola, majd a felszabadulás után általános iskola, később gimnázium - két év alatt állították helyre. a rekonstrukcióra a művelődési minisztérium 48 millió forintot fordított. az eklektikus stílusú, felújított épületben 250 személy befogadására alkalmas előadótermet, számítástechnikai szaktantermeket, s a készségi tárgyak oktatását szolgáló műhelyeket rendeztek be. itt kapott helyet a főiskola természettudományi, illetve nyelvi és irodalmi tanszéke is.

az új köntösbe öltöztetett oktatási épületet köpeczi béla művelődési miniszter adta át. avató-beszédében szólt a felsőoktatás továbbfejlesztésének feladatairól, azokról a korszerűsítési törekvésekről, amelyek a magasabb színvonalú szakemberképzés kibontakozását szolgálják. hangsúlyozta, hogy az mszmp központi bizottságának kibontakozási programja és a kormány munkaprogramja kiemelten kezeli az oktatás fejlesztését. konvertálható tudásra van szükség - mondotta a miniszter -, ezért előtérbe kell állítani a szakmai alapképzést, a szakmai alapozás és a specializáció arányainak meghatározása a felsőoktatási intézmények feladata. ezzel összefüggésben megállapította, hogy mind a felsőoktatás tartalmi kérdéseiben, mind az intézmények belső életében felerősödtek az önállóság jegyei. a pedagógus-, az agrár- és a műszaki képzés területein megkezdődött képzési kísérletek igazolják, hogy az intézményekben megvan a készség a változtatásra, a megújulásra. /folyt.köv./

mzs/kö bc
14.21 181087 1847

Pa

--

sb0019 4 160 mtib1019

átadták a győri tanítóképző főiskola új épületét /2. rész/

a továbbiakban szövege a felsőoktatás és a kutatás együttműködésének javításáról és azokról a törekvésekről, amelyek a felvételi rendszer korszerűsítésére irányulnak. Kiemelte, hogy szükség van az egyetemek, a főiskolák nemzetközi kapcsolatainak kiszélesítésére, ami diákcsereken, részképzésben, poszt-graduális képzésben, továbbá a közös kutatási területek kibővítésében egyaránt megnyilvánulhat. hangsúlyozta, hogy oktatóknak és hallgatóknak közös érdekeit kell tenniük a felsőoktatási intézmények belső életében már tapasztalható demokratizálási folyamatok továbbfejlesztéséért, valamint az egyetemek, a főiskolák és az üzemek, a vállalatok, tehát az oktatás, a kutatás és a gyakorlati élet kapcsolatainak szorosabbá tételéért. végül szövege arról, hogy a diákélet fejlesztésében, a közösség formálásában fontos szerepet játszó kollégiumok legyenek a diákönkormányzat fő mozgásterei.

az avatással ért véget a kilencedik győr-sopron megyei egyetemi-főiskolai találkozó háromnapos eseménysorozata. /mti/

mzs/kö bc

14.30 181087 1098

-.-

sb0020 4 130 mtib1020

emlékfal-avatás békéscsabán

1987. október 18. - a békéscsabai széchenyi-Ligeti zsidó temetőben vasárnap kegyeletos külsőségek között felavatták az auschwitzi emlékfalat, amely a nagymultu viharsarki városból a második világháboru során elhurcoltaknak, a munkaszolgálatban elesetteknek állít emléket. az emlékfal-avatásra rendbehozták a temető számos régi sírját is. a mementó-fal építéséhez és a temető rendbehozatalához jelentős összeggel járult hozzá a magyar izraeliták országos képviselete és a békéscsabai városi tanács, valamint a temetőben nyugvók hazánkban és külföldön élő hozzátartozói.

Ra

az emlékfalat schöner alfréd főrabbi, a magyar izraeliták országos rabbitanácsának elnöke avatta fel. ünnepi beszédet sasala jános, a békéscsabai városi tanács elnöke mondott. beszédében kitért arra, hogy békéscsabára több mint 2500 régi lakója nem térhetett vissza a második világháboru után. a veszteség felmérhetetlen, hiszen a békéscsabai zsidóság a mult század közepétől tevékeny alakítója volt a város iparának, kereskedelmének, kulturális, művészeti életének. /mti/

nos/kö bc

14.36 181087 1100

-.-

sb0021 4 160 mtib1021

halászház a sóstói muzeumfaluban

1987. október 18. - újabb épülettel gyarapodott a nyíregyháza-sóstói muzeumfalú: vasárnap ünnepélyesen átadták a tiszadobi halászházat. a feltehetően a mult század közepén készült - s eredeti állapotában a muzeumba költöztetett - ház szabolcs-szatmár újabb tájegységét képviseli az együttesben: vele a nyíri mezőségi építészeti emlékeinek első darabja került a muzeumba. a vályogból rakott, nádtetős, faragott tornácok, utcai tűzfalán sziv alakú szellőző nyílásokkal díszített, deszkával borított épület nemcsak külsejében, hanem belső berendezésével is hagyományokat őriz. a butorok sarkos elhelyezése a magyar parasztszobák legősibb elrendezési elveit tükrözi.

az ország egyik legnagyobb szabadtéri kiállítóhelye egyébként ebben az esztendőben gyarapodott a legtöbbet. a már csaknem félszáz népi építészeti emlékből álló gyűjtemény iskolával és tűzoltószertárral is gazdagodott idén. a kisközségek egykori középületeit körbefogó házak építészeti, lakberendezési emlékein kívül a népi mesterségek eszközeit is őrzik itt, s a paraszti élet kulturális, közéleti hagyományainak felelevenítésére is szolgál a muzeumfalú. szabadtéri halászléfőzés, kemencében sült kenyérből kóstoló, népművészeti vásár színesítette az ezernyi érdeklődő részvételével megtartott avatást. /mti/

ács/kö bc

15.28 181087 1334

Ra

-.-

sb0022 4 150 mtib1022

Őszi munkák a földeken

1987. október 18. - csongrád megyében vasárnap mintegy 350 kukoricakombájn dolgozott a földeken. a hét végére a félidejéhez érkezett a kukorica betakarítása. a szemtermést több száz teherautó szállította a teljes üzemben dolgozó szarítókba. jó ütemben folytatódott az őszi kalászosok vetése is. a rozs és az őszi árpa magja már mindenütt a földbe került, s a 70 ezer hektárnyi buzaterület csaknem felén is elvetettek már. embert és gépet egyaránt próbára tesz a nagy szárazság után az őszi munka: a talajelőkészítő gépeknek többször is meg kell járniuk a táblákat, hogy a szántás utáni rögöket megfelelően eldolgozzák.

a győr-sopron megyei gazdaságokban szintén lassította a munkákat az őszi szárazság. ennek ellenére például a lajta-hansági állami tangazdaságban a buzának már több mint a felét elvetették, s az őszi árpa is időben a földbe került. ez utóbbinak azonban alig a fele kellett ki a szárazság miatt. a cukorrépát már 700 hektáron felszedték. mivel folyamatosan öntöztek, hektáronként 500 mázsa körüli a termésátlag, a cukorfok pedig most 17 százalék fölött van.

a hajduságban jelentősen gyorsította a munkákat, hogy a hét közepén mintegy 20 milliméternyi eső hullott. a hét végén teljes ütemben dolgoztak a betakarítógépek a kukoricaföldeken. sajnos a vártnál jóval kevesebb a termés, és a szokásosnál alacsonyabb a cukorrépa termésátlaga is. folytatták a megyében a kenyérgabona vetését is, a hét végére az őszi buzának kétharmadát elvetették.

a kedvező napsütéses időjárást kihasználva szombaton és vasárnap is szorgos munka folyt a borsodi földeken. vasárnap estig az őszi vetések alá 87, a tavasziak alá pedig 35 százalékban készítették elő a talajt. a buza vetésterületének 60 százalékán földbe jutott a mag. befejeződött a rozs és a repce vetése, s csaknem teljesen végeztek az őszi árpa vetésével is. nagy erővel folytatták a gazdaságok a betakarítást. csaknem a teljes vetésterületről, több mint négyezer hektárról ásták ki a burgonyát, s a cukorrépa 40 százalékát takarították be. a minőség jó, a termésátlag megközelíti a hektáronkénti 31 tonnát.

teljes nagyüzem volt a hét végén a jászság, a nagykunság és a tiszazug földjein is. emberek és gépek ezrei végezték a szántást, vetést, betakarítást. eddig már learatták, elcsépelelték a rizst, s csaknem befejezték a napraforgó betakarítását. vasárnap estig véget ért a 10 ezer hektárnyi területen az őszi árpa és a rozs vetése, s tuljutott a félidején az őszi buza földbe tétele is. /mti/

ö bi/dén-cser-szü-tre-end/kö bc
15.33 181087 2545

Ru

-.-

sb0023 4 150 mtib1023

szüret a szőlő- és almáskertekben /1. rész/

1987. október 18. - a balaton-felvidéki történelmi borvidéken vasárnap az esős időjárás ellenére is több helyen szüreteltek. besegítettek a szüretbe a diákok és a nyugdíjasok is, ám a téli fagyok miatt megcsappant termést inkább a helyi gazdaságok dolgozóira bízta, hogy minél kevesebb legyen a szüreti veszteség. zánka és nemesgulács térségében a téeszkek új, nagy teljesítményű, francia gyártmányú kombájnokat állítottak munkába, amelyekről egyenként 100-120 hektáros összteljesítményt várnak a szüret végéig. a balaton-felvidéken és a somlón vasárnap estig mintegy 80 százalékban végeztek a szürettel.

teljes iramban folyt a szüret a hét végén a duna-tisza közén is, ahol ugyancsak nagy károkat okozott a téli fagy, emiatt a betakarítás ideje a szokásosnak a felére rövidült a homoki ültetvényeken. a minőség általában kifogástalan, egészségesek a fürtök, s a cukorfok is megfelelő. éppen ezért még a legkésőbb érésű fajtáknak is megkezdték a szüretelését bács-kiskunban, hogy ne töppedjen meg a szem. izsák, orgovány és jakabszállás környékén a sárfehért is szüretelik, amit más években október végén szoktak. ez a fajta adja egyébként a pezsgő alapanyagát, s az idén kiváló minőségben.

borsodban vasárnap már csupán néhány szőlőskertben szüreteltek csak, gyakorlatilag mind a hegyalján, mind pedig a bükkaljai borvidéken befejeződött a szüret. a hegyalján a világhírű szőlőskertekben évtizedek óta nem volt ilyen kiábrándító az eredmény: a termés ugyanis minimális a téli fagykár miatt: 590 hektár szőlő pusztult el a hegyalján, s a megmaradtok is csak nagyon gyengén teremtek. a bükk alján viszont a fagykár ellenére viszonylag tekintélyes mennyiségű termés került a puttonyokba, présekbe.

csongrád megye délnyugati homokvidékén, ahol a nagyüzemi magas művelésű szőlőültetvények többsége található, szintén nagy károkat okozott a tél, mutatóban is alig található néhány fürt, a megyében a szokásos termésnek alig 10-15 százalékát szüretelhetik le az idén. azokon a vidékeken azonban, ahol szakszövetkezetekbe tömörülve kisparcellákon, téli takarással művelik a szőlőt, kevesebb a veszteség. /folyt.köv./

ö bi/kö -ár
17.11 181087 2202

Ru

-.-

sb0024 4 150 mtib1024

szüret a szőlő- és almáskertekben /2. rész/

egertől gyöngyösön át hatvanig, mintegy 70 kilométeres térségben elterülő szőlőtáblákon szedték a hétfőn puttonyokba, konténerekbe a szőlőt, a mátra alján és eger határában mostanáig a termés mintegy 80 százaléka került a hordókba. vasárnap már a bikavért adó kékszőlő fajtákat, valamint a legnagyobb mennyiségű, kései érésű olaszrizling fürtjeit szedték.

Lényegében befejeződött a szüret a soproni történelmi borvidéken. már csak néhány táblán van tőkén a kékfrankos és az olaszrizling, minősége - a nagyüzemek és az egyéni termelők megítélése szerint - jó közepes.

a nyíregyházi ságvári tsz almáskertjében vasárnap befejeződött a szedés; szabolcs-szatmár megyében, hazánk legnagyobb almatermesztő vidékén a vége felé közeledik 25 ezer hektárnyi ültetvény termésének betakarítása. a szabolcsbákai és vajai gyümölcsfeldolgozó üzemben kora reggeltől késő estig dolgoztak a hét végén. a borsodi almáskertekből is leszedték a termés 70 százalékát. megkezdődött az alma exportja a szovjetunióba, csehszlovákiába és ausztriába. /mti/
bi-me/szé-lász-tre-dén-kov-cser-ács/kö -ár
17.14 181087 1144

-.-

sb0025 4 150 mtib1025

hétfői szállítások vasuton és közuton

1987. október 18. - a tervezettnél jóval több árut indítottak utnak hazai és külföldi megrendelőkhöz az észak-magyarországi iparvidék üzemai a hét végén. szombaton és vasárnap több mint 3200 vasuti kocsit raktak meg 118 ezer tonna kész- és félkésztermékkel a borsodi nagyvállalatok. a diósgyőri lenin kohászati művekből csaknem 160, az ózdi kohászati üzemekből mintegy 240 kocsi vasáru indult utnak, elsősorban a hazai gépipari vállalatokhoz, de exportra is. a leninvárosi tiszai vegyi kombinátról és a borsodi vegyi kombinátról számos, műtrágyával és különféle műanyagokkal megrakott vasuti kocsit indítottak a megrendelőkhöz. a berentei szénosztályozóból több mint száz, a bükkábrányi külfejtésről pedig 240 szénrel, illetve lignittel teli vasuti kocsi jutott el az erőművekbe és a délalföldi tüzip telepeire. a térség cukorgyáraiba folyamatosan érkeztek a hét végén az irányvonatok. a máv miskolci igazgatósága valamennyi szállítató igényét ki tudta elégíteni.

R

élénk volt a vasuti forgalom a hét végén a dél-alföldön is. a máv szegedi igazgatóságának pályaudvarain az előző hétfőhöz képest 10 százalékkal nőtt a teheráruk forgalma. pénteken, szombaton és vasárnap több mint 2400 vagon rakodtak meg, és 2900 vagonból rakták ki az árut. bács-kiskun megyéből irányvonatokat küldtek sóderrrel megrakva az építő vállalatokhoz. a szegedi és a nagykovácsi konzervgyárból konténerekben konzervet szállítottak a szovjetunióba.

a mezőgazdasági termények zavartalan szállítása érdekében a hét végén háromnapos kommunista műszakot szervezett a jászkun volán vállalat szolnok megyében. több mint hatszázan vállaltak munkát, elsősorban cukorrépát, műtrágyát vittek, s visszafuvarként bányakavicsot szállítottak. szombaton és vasárnap 3000 tonnányi cukorrépát továbbítottak közuton a szolnoki és a hatvani cukorgyárba. a kommunista műszak bérét szociális célokra, lakásfejlesztésre, üdültetésre fordítják. /mti/
ö bi/tre-dén-end/kö -ár
17.17 181087 1992

-.-

sb0026 4 150 mtib1026

marjai józsef spanyolországba utazott

1987. október 18. - marjai józsef, a minisztertanács elnökhelyettese alfonso guerra spanyol miniszterelnök-helyettes meghívására vasárnap hivatalos látogatásra spanyolországba utazott, ahol a spanyol állam, illetve egyes régiók vezetőivel, valamint az üzleti élet képviselőivel folytat megbeszéléseket. kíséretében van kovács lászló külügy- és gombocz zoltán külkereskedelmi miniszterhelyettes. a kormány elnökhelyettesének elutazásánál a ferihegyi repülőtéren jelen volt javier rubio, spanyolország budapesti nagykövete is. /mti/
kö -ár
17.20 181087 0591

Pa

-.-

sb0027 4 160 mtib1027

sz. csorba tiber kiállítása pencen

1987. október 18. - sz. csorba tiber festőművész alkotásaiból nyílt kiállítás vasárnap a pest megyei pencen, a falumuzeumban. a városban élt és két évvel ezelőtt budapesten elhunyt művészt sok szál füzte penchez és környékéhez. többször megfordult a faluban, számos alkotásának e táj volt ihletője. itt festett képei közül a menyecske-hegyet ábrázoló akvarelljét 1964-ben a falumuzeumnak ajándékozta. a mostani, sz. csorba tiber egész munkásságát reprezentáló kiállítás képeinek többségét a művész családja kölcsönözte a pencieknek. a tárlat egy hónapig látható. /mti/
gál/kö -ár
17.24 181087 0631

-.-

sb0028 4 160 mtib1028 /felhasználható: 19.30 órától!/
budapesti művészeti hetek

1987. október 18. - a budapesti művészeti hetek rendezvénysorozatában vasárnap ránci györgy 80. születésnapja tiszteletére tartottak hangversenyt a zeneakadémián. kiss andrás hegedűművész, hüvösvölgyi ildikó színművész, a magyar rádió és televízió szimfonikus zenekara, kamaraegyüttese, énekkara és gyermekkara ligeti andrás és medveczky ádám vezényletével a zeneszerző hat művét tolmácsolta; közöttük két művet most hallhatott először a közönség. /mti/
t cs/kö -ár

17.26 181087 0506

Pa

-.-

sb0029 4 150 mtib1029 /közönségszolgálat/
időjárás-jelentés

1987. október 18.

várható időjárás az ország területére hétfő estig

többnyire felhős, helyenként ködös idő várható. kisebb záporosó bárhol lehet. inkább csak rövid időre süt ki a nap. a hőmérséklet kora délután 13 és 18 fok között valószínű. /mti/
kö -ár
18.26 181087 0356

-.-

sb0030 4 180 mtib1031

belpolitikai híreink tartalomjegyzéke

1987. október 18.

sb0001 biotechnológiai eljárások a növénynevelésben /1./
sb0002 biotechnológiai eljárások a növénynevelésben /2./
sb0003 verseny a burgonyáért szabolcsban
sb0004 rekonstrukció veszprém történelmi városrészében
sb0005 korszerűsítik a keszthelyi helikon hotelt
sb0006 tárgyszerkezési pályázat
sb0007 kétszáz éves iskola
sb0008 üdvözlő távirat
sb0009 népzeneészek, dalosok találkozója kiskőrösön
sb0010 szemorvosok tudományos ülése
sb0011 kiállítás restaurátorok munkáiból
sb0012 befejeződött a jogásztanácskozás síófokon
sb0013 megtalálták az eltűnt kislányt
sb0014 időjárás-jelentés
sb0015 a borsodi bányászok hétfői munkája
sb0016 „természetesen-egészségesen,-hét debrecenben
sb0017 pénztörténeti kiállítás mosonmagyaróváron
sb0018 átadták a győri tanítóképző főiskola új épületét /1./
sb0019 átadták a győri tanítóképző főiskola új épületét /2./
sb0020 emlékfal-avatás békéscsabán
sb0021 halászház a sóstói muzeumfaluban
sb0022 őszi munka a földeken
sb0023 szüret a szőlő- és almáskertekben /1. rész/
sb0024 szüret a szőlő- és almáskertekben /2. rész/
sb0025 hétfői szállítások vasuton és közuton
sb0026 marjai józsef spanyolországba utazott

sb0027 sz. csorba tiber kiállítása pécen
 sb0028 budapesti művészeti hetek
 sb0029 időjárás-jelentés
 sb0030 tartalomjegyzék

készült az mti belföldi főszerkesztőségében
 főszerkesztő: kovács györgy
 szerkesztette: baczony lászló
 császár tiber

/mti/ kö

19.56 181087 1547

- v é g e -

-.-

M.T.I.

Szerkeszti a Belföldi Főszerkesztőség

Szerkesztésért és kiadásért az MTI vezérigazgatója felel
 Kiadja az MTI / Budapest I., Fém u. 5-7. 1426 Budapest / Pf.3. Tel.: 756-722 Telex: 22-4371**Belföldi hírek**

budapest, 1987. október 19.

bel

h é t f ő

sb0001 4 160 mtib1001

az eszterházy kincstár tudományos feldolgozása /1. rész/

1987. október 19. - az év végére lezárul annak a tudományos kutatómunkának az első szakasza, amely az eszterházy kincstár gazdag iparművészeti anyagának mindeddig hiányzó feldolgozását végzi el. az iparművészeti múzeum, a magyar nemzeti múzeum, valamint a központi múzeumi igazgatóság munkatársaiból álló kutatócsoport az országos tudományos kutatási alap támogatásával 1986-ban kezdte meg a xvii. századi nagy főúri gyűjteményeket is magába olvasztó anyag átfogó tudományos vizsgálatát, az egyes tárgyak azonosítását, a származási hely és időpont meghatározását.

az eszterházy család a xvii. században kialakult, majd az évszázadok során egyre bővült kincstárának anyagát a múlt század végéig a fraknói várban őrizték. a gyűjtemény jelentős része, mintegy félezer ötvös- és textiltárgy ezt követően előbb letétként az iparművészeti múzeumba, majd 1944-ben a budavári palotába került. az ostromkor erősen megsérült, megrongálódott történelmi emlékek és műtárgyak a háború után ismét az iparművészeti múzeumba jutottak, ahol azóta folyamatosan restaurálják őket.

a mintegy hatvan darabos textilanyagban diszes, xvii. századi női és férfi viseleti emlékek - dolmányok, menték és szoknyák -, illetve gazdagon megmunkált haditextiliák - például nyeregtakarók - találhatóak. köztük van például oláh miklós érsek 1503-as gyermekkori mentéje, eszterházy miklós nádor vőlegényi dolmánya, eszterházy pál nádor és második felesége, thököly éva esküvői ruhája, i. lipót császár koronázási köpenye és dolmánya, valamint az a lovagló-mente,